

היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף צט

למדנו במשנה שניים שנתערבו פסחיהם: לפני השחיטה, צריכים למשוך את ידם מהקרבת, ולחזור ולהימנות עליהם מחדש (כל אחד על אחד מהם). אלא שיש דין שאסור להשאיר את הפסח ללא מנויים, ואם כן ברגע שימשכו את ידיהם ישאר הפסח ללא מנויים?

ולכן כל אחד לוקח קרבן אחד משני הפסחים, והולך וממנה אדם נוסף מהשוק על הקרבן שלו (לפי האמת, אפילו שלא ידוע איזהו). והולך ראובן לאדם הנוסף המנוי בקרבן של שמעון ואומר לו: אם הקרבן הזה שבידי שמעון הוא שלי - משוך את ידך מהקרבן של שמעון (שהתמנית עליו, שבאמת הוא הקרבן שבידיים של ראובן) ותימנה על הקרבן שלי (ואני כמובן כבר מנוי בו איתך). אבל אם הקרבן הזה הוא של שמעון - אז אני מושך את ידי מהקרבן שלי, ונימנה איתך על הקרבן הזה של שמעון. וכך אומר שמעון לאדם המנוי בקרבן של ראובן. ואז נמצא שלא היה רגע אחד שהקרבן היה בלי בעלים.

מתנתין דלא כרבי יהודה: הסובר שכשמתמעטים ומושכים את ידיהם מהפסח, צריכים להשאיר מנוי אחד מהחבורה הראשונה שנתמנתה על הפסח. אך רבי יוסי סובר שמשפיק אפילו אדם שנתמנה לבסוף. והרי הפיתרון שהובא במשנה משאיר אדם שהגיע לבסוף להימנות, נמצא שהמשנה אינה כרבי יהודה.

אין שוחטין את הפסח על היחיד: מכיון שכתוב 'לא תוכל לזבוח את הפסח באחד' וצריך לפחות שני מנויים על הפסח. ממילא לרבי יהודה ודאי, שמתחילה כהשפריש כל אחד את הפסח לעצמו היתה דעתו למנות עליו אדם נוסף, ולכן האדם ההוא שהתמנה לבסוף הוא חלק מהחבורה המקורית.

מתניתין נמי דייקא: כדעת רבי יהודה. שהביאה את המקרה של חמש חבורות שבכל אחת יש חמש דווקא. כי אם באחת מהן היו רק ארבע - לא היה פיתרון לדעת רבי יהודה, כי אי אפשר להוסיף אדם נוסף שאינו בחבורה המקורית, ואילו לרבי יוסי אפשר למנות אדם נוסף מהשוק.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

הדרן עלך מי שהיה

פרק עשירי. משנה: בערב פסח מעט לפני זמן המנחה לא יאכל אדם עד שתחשך, כדי שיאכל בלילה מצה לתאבון.

משנה: בערב פסח מעט לפני זמן המנחה לא יאכל אדם עד שתחשך, כדי שיאכל בלילה מצה לתאבון.

אפילו עני לא יאכל בליל הסדר עד שיסב על המיטה ועל השולחן כדרך בני חורין זכר לחירות.

ולא יפחתו לו מארבע כוסות (= כנגד ארבעה לשונות של גאולה). ואפילו עני שבעניים שהוא מתפרנס מן התמחוי של צדקה חייב לחזר אחר ארבע כוסות אם גבאי הצדקה לא נתנו לו, וחייב למכור את מלבושו או ללוות או להשכיר את עצמו בשביל זה.

גמרא: בכל ערבי שבתות וימים טובים אסור לאדם לאכול מן המנחה ולמעלה כדי שיאכל סעודת שבת כשהוא מתאוה לאכול, ומשנתנו נקטה ערב פסח כדי להשמיע לנו שאפילו רבי יוסי שמתיר לאכול בכל ערב שבת ויו"ט עד שתחשך, בערב פסח הוא מודה שאסור משום חיוב אכילת מצה.

ולדעת רב פפא - בכל ערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה אסור אבל סמוך למנחה מותר, ובערב פסח אפילו סמוך למנחה אסור.